

Primijeno: 10-02-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	02-	414/	17

Sarajevo 10.2.2022. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA

n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH

Na osnovu članova 177. i 178. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20) podnosim amandmane na Prijedlog Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (u daljem tekstu: Prijedlog Zakona), sa obrazloženjem istih kako slijedi:

AMANDMAN I

U članu 2. stav 1. Prijedloga Zakona dodaju se nove tačke 49) i 50) koja glase:

49) **Duhanski proizvodi za pušenje** su svi duhanski proizvodi, osim bezdimnih duhanskih proizvoda.

50) **Nesagorijevajući duhan** je bezdimni duhanski proizvod koji se upotrebljava putem udisanja aerosola od zagrijanog duhana, bez sagorijevanja.

Obrazloženje

Dopuna u tački 49) se predlaže radi potpunijeg usklađivanja sa **Direktivom 2014/40/EU** Evropskog Parlamenta i Vijeća od 3. aprila 2014.godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda. Predložena definicija je sadržana u članu 2. stav 1. tačka (9) navedene EU Direktive, i u izvornom tekstu glasi: **‘tobacco products for smoking’ means tobacco products other than a smokeless tobacco product.**

Ova definicija je neophodna za potpuno i pravilno funkcionisanje propisane zabrane pušenja. Ovo se pokazalo u iskustvu Crne Gore, koja je napravila izvanredan iskorak potpunom zabranom pušenja u zatvorenom radnom i javnom prostoru. Ovaj uspjeh Crna Gora duguje, između ostalog, i dobrom normativnom rješenju, tj. kvalitetnom prijenosu pravnih tekovina EU u svoje zakonodavstvo. U tom smislu, čl. 4. st.1 t.6 crnogorskog *Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda* propisuje da su "duvanski proizvodi za pušenje su svi duvanski proizvodi, osim bezdimnih duvanskih proizvoda". Istu definiciju poznaje i hrvatski *Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda* (članak 3. st. 1 t. 9).

Ova definicija je, dakle, kao standard iz EU prijeneta i u hrvatski zakon, i u zakon Crne Gore gdje je doprinijela pravilnom sprovođenju zabrane pušenja. Predložena dopuna je, također, potpuno komplementarna sa postojećim tekstom Prijedloga.

Dopuna u tački 50) ima u vidu da tekst Prijedloga Zakona suštinski datira iz sedmog mjeseca 2018. godine. U međuvremenu, od aprila 2019. godine na našem BIH tržištu su prisutni nesagorijevajući duhanski proizvodi. Nesagorijevajući duhan, jedna od varijanti bezdimnih duhanskih proizvoda, je i od ranije prisutan na tržištima doslovno svih okolnih zemalja (Hrvatske, Crne Gore, Srbije...). U tom smislu, smatramo da je neophodno da se tekst nacrtu Zakona ažurira i osavremeni tako da reguliše vrste proizvoda koji su u međuvremenu postali etablirani na našem tržištu. Ova definicija je u skladu sa postojećim definicijama i stilom nacrtu Zakona (uporediti npr. sa definicijom 2.1.8: *Duhan za šmrkanje je bezdimni duhanski proizvod koji se može upotrebljavati putem nosa*). Definicija je također potpuno u skladu sa međunarodnim definisanjem ovih proizvoda (npr. novom Harmonizovanom carinskom nomenklaturom 2022 Svjetske carinske organizacije, pod kodom 24.04).

AMANDMAN II

Član 5. stav (1) mijenja se tako da sada glasi:

(1) Pušenje se zabranjuje u svim zatvorenim javnim prostorima, mjestu rada i u javnom prevozu.

O b r a z l o ž e n j e

Zabrana pušenja je, bez dileme, odredba koja će se najviše puta i sa najvećom pažnjom diskutovati u najširoj javnosti. Zbog toga je presudno da ova odredba bude jasna, direktna i razumljiva. Ovo posebno stoji imajući u vidu da Prijedlog Zakona na odličan način definiše samu aktivnost pušenja kao radnju koja dovodi do sagorijevanja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, kojom se stvara dim koji se oslobađa direktno u vazduh i udiše ga osoba koja izvršava ove radnje. Imajući to u vidu, zabrana pušenja mora se izraziti na bolji i konkretniji način.

Nejasno je zašto zabrana pušenja ne kaže prosto: zabranjuje se pušenje, već pogrešno koristi potpuno neodgovarajuće izraze i konfuzno navodi izuzetke. Optimalno je da se željeni normativni efekt postigne kratkom i jasnom, upečatljivom zabranom "Zabranjuje se pušenje...". Pri tome, nema bojazni da će ovakvim boljim, jasnijim i upečatljivijim formuliranjem doći do bilo kakve neželjene promene u posljedicama odredbe, pošto je Nacrt Zakona vrlo jasan u tome šta se sve podvodi pod pušenje (npr. i korišćenje elektronskih cigareta je pušenje shodno odredbi 2.1.15) kao što to mogu biti i biljni proizvodi za pušenje, a isto je jasno i iz EU propisa (npr. duvanski proizvodi za pušenje su svi duhanski proizvodi osim bezdimnih proizvoda - Direktiva 2014/40/EU).

Od ključne važnosti je da tekst ove odredbe bude maksimalno jasan. Konfuzan tekst, neusaglašen sa ostalim mjestima u Prijedlogu Zakona, predstavljaće plodno tlo za različita tumačenja upravo tamo gdje je to najmanje potrebno. Zato je neophodno da se tekst Zakona optimizuje u skladu sa navedenim prijedlogom.